

ВИШИВКА – ДУХОВНА СКАРБНИЦЯ УКРАЇНСЬКОГО Й МАРОККАНСЬКОГО НАРОДІВ

Ках'я М., ПВІГ

Науковий керівник – доц. **Л.Я. Сапожнікова**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Дослідники історії української вишивки Т. Кара-Васильєва, А. Чорноморець, Т. Цибульова розкривають народні традиції мистецтва голкою, підкреслюють значимість робіт як носіїв культурної пам'яті народу. Праці Л. Єфімової, Т. Віхрової, В. Криниченко, В. Сурво присвячені розгляду етнічної вишивки в країнах світу. Завданням нашої розвідки вважаємо дослідження вишиваних робіт в Україні й Марокко з визначенням спільних рис; наявності культурного коду в візерунках, що сприяє реалізації авторського задуму, народної ідеї.

Майстрині здавна вишивали священні язичницькі зображення, символи родочості та захисту від злих сил – так званого чужого світу. Тема «дерева життя» була започаткованою ще давніми українцями як філософське осмислення початку, розвитку та кінця земного шляху людини. З часом, у вишивці знайшли відображення орнаменти – обереги, орнаменти – символи добра, краси, любові тощо. Ця традиція продовжується й по сьогодні, оскільки національна специфіка української вишиваної роботи ґрунтується на дотриманні обов'язкової символіки. Розуміння будови Всесвіту, буяння природи, щастя, благополуччя людини, душевного спокою, туги, жалю – все знаходить своє відображення у самотньому витворі народного мистецтва.

Сучасний світ наповнений різними типами вишивок. Здавна володіли таким мистецтвом і марокканці. Традиційно жінки прикрашали тіло орнаментами, які пізніше перенесли на тканину. За нашими спостереженнями, можна виявити спільне в призначенні вишивки цих народів, оскільки традиційно майстрині прикрашають вбрання, обруси, серветки, постільну білизну, інтер'єр будинку. Узори, геометричні орнаменти, колір нитки, їхнє поєднання, використання натуральних та штучних перлів, дорогоцінних і напівдорогоцінних каменів наповнені символічного значення, мистецтвом бачення світу. У процесі історичного й культурного розвитку як в Україні, так і в Марокко в різних місцевостях утворились характерні орнаментальні мотиви, специфічні техніки виконання (слобжанська, поліська, полтавська; фассі, рбаті в Марокко). Художня довершеність цих робіт – свідчення образної спостережливості, поетичності народів.